

БЕЛАРУСЬ ПРЫМАЕ РУСКІ СВЕТА

Наўрад ці існуе адказ: наколькі выпадкова тое, што толькі зараз Кангрэс Сусветнай асацыяцыі рускай прэсы праходзіць у Беларусі. 14 гадоў ён ладзіўся ў розных краінах планеты, і нарэшце дабраўся туды, дзе руская мова мае статус дзяржаўнай. Аднак правядзенне менавіта 15-га — юбілейнага — форуму на беларускай зямлі многія палічылі не проста супадзеннем.

«Глыбока сімвалічна, што сёлета Сусветная асацыяцыя рускай прэсы праводзіць форум у Беларусі, у слаўных гарадах Мінску і Брэсце», — адзначыў у сваім вітальным слове ўдзельнікам кангрэса прэзідэнт Расіі Уладзімір ПУЦІН. Ён назваў кангрэс «па праве адной з прыкметных, ключавых падзей у жыцці міжнароднай медыясупольнасці, усяго рускага свету».

— Мы прыехалі ў Мінск больш сталымі, калі ўжо цвёрда ўсталі на ногі, — патлумачыў стуль доўгую адтэрміноўку сустрэчы на беларускай зямлі прэзідэнт Сусветнай асацыяцыі рускай прэсы, старшыня калегіі ІТАР—ТАСС Віталь ІГНАЦЕНКА.

Тым не менш, Прэзідэнт Беларусі Аляксандр ЛУКАШЭНКА, вітаючы ўчора гасцей на пленарным пасяджэнні ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі, разам з радасцю ад сустрэчы выказаў і шкадаванне, што падобны форум не праходзіў у нашай краіне.

«Шкада, што такі прадстаўнічы міжнародны форум праходзіць у нас упершыню, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Я заўсёды адчую аўдыторыю, і мне вельмі прыемна сустрэцца з вамі, бо тут пануе дух вальнадумства, які садзейнічае развіццю любога грамадства».

СТАР. 2

Фота БЕЛТА

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка азнаёміўся з гісторыка-дакументальнай выставай «Партызанскі рух у Беларусі: па старонках друку 1941—1944 гадоў», якая адкрылася падчас пленарнага пасяджэння XV Сусветнага кангрэса рускай прэсы ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі ў Мінску.

БЕЛАРУСЬ ПРЫМАЕ РУСКІ СВЕТ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.)

Кіраўнік беларускай дзяржавы звярнуў увагу, што ў Беларусі асаблівае стаўленне да рускай мовы. «Добра памятаю, як на мяне пасыпаўся град абвінавачванняў нашых мясцовых радыкалаў-нацыяналістаў за мае словы аб тым, што для беларуса руская мова не чужая, а родная, гэта агульны здабытак і рускіх, і ўкраінцаў, і беларусаў... Я і сёння цвёрда прытрымліваюся такой пазіцыі. Руская мова стварыла вялікую рускую культуру, якая таксама з'яўляецца здабыткам многіх народаў і да якой, калі браць паняцце рускай культуры і рускай цывілізацыі ў самым шырокім сэнсе гэтага слова, адносімся ўсе мы», — сказаў ён.

Аляксандр Лукашэнка дадаў, што ў Беларусі ўдалося пабудаваць мірную, спакойную, добрую краіну, у якой нікому нават у галаву не можа прыйсці думка прыгнятаць чалавека з-за таго, што ён размаўляе на нейкай «не той» мове.

У сваім выступленні Прэзідэнт коратка спыніўся на галоўных прынцыпах беларускай дзяржаўнай палітыкі. «Мы не змаглі і не захачелі ўзяць на ўзбраенне рацыяналістычныя запаведзі індывідуалізму, уваасоблены ў філасофіі свабоднага рынку, згодна з якой выжывае мацнейшы, — адзначыў ён. — Дабрыня, павага да чалавека, дапамога слабаму, — вышэйшыя хрысціянскія ідэалы, якімі заўсёды натхнялася руская цывілізацыя. Менавіта яны складаюць аснову беларускай сацыяльна-эканамічнай мадэлі».

Прэзідэнт падкрэсліў, што гэтак жа ў краіне выключна важны прынцып справядлівасці: «Мы ніколі не выступалі за роўнасць у беднасці. Але для нас толькі тое багацце апраўдана і толькі тая ўласнасць святая, якая набыта сумленнай працай, асабістымі намаганнямі і талентам, а не сляпым збегам абставін або наогул процізаконам жульніцтвам і разбоям».

«У Беларусі вы не знойдзеце вялікай прорвы паміж багатымі

і беднымі. Гэтак жа, як не знойдзеце ўласнасці, украдзенай у народа. Мы для сябе дакладна вызначылі: эканамічная сістэма, заснаваная на падмане, не можа быць устойлівай. Той, хто атрымаў багацці, не заробіўшы іх, не здолее па-сапраўднаму імі распарадзіцца. Толькі тая ўласнасць эфектыўна, якая створана ўласнай працай і талентам», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

У аснову беларускай дзяржаўнасці і таго, што прынята называць беларускай мадэллю развіцця, пакладзены асаблівыя духоўныя каштоўнасці і культурныя дасягненні, якія далі чалавецтву руская цывілізацыя, рускі свет, сказаў Прэзідэнт Беларусі. «Салідарнасць» і «справядлівасць» — вось два ключавыя словы, якімі можна было б апісаць прынцыпы, якіх мы прытрымліваемся», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Што тычыцца папрокаў Беларусі ў адсутнасці свабоды слова, то Аляксандр Лукашэнка назваў гэта смешным у кантэксце з'яўлення інтэрнэту. «Звычайна аб гэтым гавораць крывадушныя людзі. Самі яны добра разумеюць, што няма ў свеце абсалютнай свабоды. Той, хто не залежны ад урада, залежны ад уласніка выдання, ад рэкламадаўцаў, ад капрызаў публікі, у рэшце рэшт, ад памылак, эмоцый і памылковых думак уласных журналістаў», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Універсальнай формулы, якая забяспечвала б аб'ектыўнасць прэсы, не існуе, лічыць Прэзідэнт. «І нават у краінах, якія сёння ганарацца шматвяковымі традыцыямі свабоды слова, перыядычна ўспыхваюць скандалы, якія паказваюць адваротны бок многіх сучасных мас-медыя, — адзначыў Прэзідэнт. — Пастаянна ўсплываюць факты падтасоўкі інфармацыі, незаконных праслушак, заказных публікацый, маніпулявання грамадскай думкай з боку глабальных медыякарпарацый».

На думку кіраўніка дзяржавы, новая электронная эра яшчэ больш абвастрыла ўсе гэтыя праблемы. «Даўшы чалавецтву

небывалыя дагэтуль магчымасці імгненнага абмену інфармацыяй, яна ж адначасова рэзка знізіла планку якасці журналістыкі, ды і адказнасці саміх журналістаў», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Паводле яго слоў, самі спажывыцы інфармацыі, якія спачатку знаходзіліся ў захваленні ад свабоднага электроннага патоку, сёння ўсё часцей знаходзяцца ў неўра-

Падпольная «Звезда» таксама была прадстаўлена на выставе «Партызанскі рух у Беларусі: па старонках друку 1941—1944 гадоў».

зуменні. «Калі раней газета адказвала за свае словы, правярала факты і падтрымлівала нейкую мінімальную планку добрасумленнасці, то сёння зусім не ясна, каму верыць, як правесці мяжу паміж фактам і чуткамі і што рабіць з яркай і кідкай інфармацыяй, якая ўжо заўтра акажацца звычайнай «вуткай», пустой балбатнёй або правакацыяй. І нават не заўтра, а праз паўгадзіны».

«Як ні дзіўна, у гэтай з'яве ёсць і станоўчы бок. Расчараванне ў нізкапробным інфармацыйным патоку будзе нарастаць. Адпаведна, будзе павялічвацца попыт на якасную, разумную і дакладную журналістыку», — лічыць Аляксандр Лукашэнка.

На думку Прэзідэнта, няма вялікай праблемы і ў тым, што з каласальным ростам папулярнасці інтэрнэту ў крызісе могуць аказацца друкаваныя выданні. Многія такія выданні асвоілі выпуск электронных версій і паспяхова канкуруюць у інтэрнэт-просторы. «Гэта яшчэ раз пацвярджае просты факт: у аснове ўсяго застаецца жывое слова. Так было

ці, па-ранейшаму застаецца рэдкасцю. Па-ранейшаму сапраўдныя таленавітыя тэксты здабываюцца працай, вышэйшым напружаннем розуму і волі. Таму будучыня прэсы, будучыня СМІ ўсё роўна застаецца за такімі людзьмі, як вы, — таленавітымі, сумленнымі і адданымі сваёй справе», — сказаў кіраўнік дзяржавы, звяртаючыся да ўдзельнікаў кангрэса.

та дазваляе адчуваць, што мы не адзінокія, надае пэўны імпульс працягваць справу, бо многія тут, і мы ў тым ліку, працуюць добраахвотна і шмат на гэтым не зарабляюць».

— Хацелася б, каб кангрэс прыняў меры для захавання і развіцця рускай мовы там, адкуль яна зыходзіць, — падзяліўся сваімі чаканнямі мангольскі ўдзельнік форуму Амгалан БА-ЗАРХАНДАЕУ, старшыня савета дырэктараў рускамоўнай тэлекампаніі АІСТ. — Мы кругласутачна вяшчаем на рускай мове, ужо пяць гадоў выпускаем навіны на рускай і мангольскай мовах. Былі часы, калі працэнтаў 76 манголаў ведалі рускую мову. Зараз такіх, на жаль, працэнтаў 16. Так адбылося таму, што рускую мову ў нашых школах цяпер не вывучаюць. Аднак яна для нас неабходная.

Сёння ўдзельнікі кангрэса наведваюць Нясвіжскі палац і Брэсцкую крэпасць. Разам з ветэранамі і грамадскасцю яны прымуць удзел у мерапрыемствах, прысвечаных 72-й гадавіне пачатку Вялікай Айчыннай вайны. Гэтай даче прысвечана і гісторыка-дакументальная выстава «Партызанскі рух у Беларусі: па старонках друку 1941—1944 гадоў», якая падчас пленарнага пасяджэння адкрылася ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі.

На выставе сабраны матэрыялы з фондаў Расійскай дзяржаўнай бібліятэкі, Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі, Беларускага дзяржаўнага музея Вялікай Айчыннай вайны — падпольны друк, унікальныя рукапісныя насценныя газеты, машынапісныя і рукапісныя часопісы партызанскіх брыгад, якія дзейнічалі на тэрыторыі СССР.

«Падпольны друк — гэта ўнікальны складнік барацьбы супраць фашызму ў гады вайны. Распаўсюджванне гэтых газет сярод насельніцтва, удзельнікаў падпольнага, партызанскага руху дапамагала згуртаваць людзей на барацьбу», — сказаў Міхаіл ГУС-МАН, першы намеснік гендырэктара ІТАР-ТАСС, адказны сакратар Сусветнай асацыяцыі рускай прэсы.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

На кангрэс у Мінск прыехалі 253 члены Сусветнай асацыяцыі рускай прэсы з 56 краін. На ўчарашнім пасяджэнні яны абмяркоўвалі праблемы захавання і развіцця рускай мовы і рускай прэсы за мяжой, ролю рускіх СМІ ў міжкультурным дыялогу і асаблівасці віртуалізацыі інфармацыі ў рускамоўнай сусветнай прасторы.

— Мы ўдзельнічаем у кангрэсах з 2010 года, калі ў асацыяцыю па запрашэнні Дзмітрыя Мядзведзева былі далучаныя інтэрнэт-выданні, — сказаў «Звездзе» галоўны рэдактар французскага партала на рускай мове «МАХІМ & С» Максім ЖАДЗІЛЯГІН. — Гэ-

заўсёды ў гісторыі чалавецтва і, напэўна, так будзе і ў далейшым. Слова і думка даносіліся рознымі тэхнічнымі спосабамі — ад старажытнага папіруса да сучаснай камп'ютарнай сеткі, — але галоўнымі ўсё роўна заставаліся сэнс і змест», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што таму дачасна гаварыцца аб адміранні прафесій журналіста, выдаўца і рэдактара. «Дзякуючы інтэрнэту тэхнічна кожны можа стаць «журналістам» і вяшчаць аб чым заўгодна. Але гэта зусім не значыць, што кожнаму гарантаваны ўвага чытачоў, поспех і прызнанне. Майстэрства, нягледзячы на ​​любыя тэхнічныя нава-